

GÖZLEM VE GÖRÜŞLER

MEZOPOTAMYA TIP GÜNLERİ*

Cegerğun POLAT**

Söz konusu olan bir duyguyu anlatmak olunca ifade gücünü çok da zorlamadan bazı şeyleri söylemek kolay olur. Ancak bu durum Mezopotamya Tıp Günleri ya da orjinal hali ile Rojên Tendûristiyên Mesopotamya için pek de geçerli değil. Yapılan şey formatı ve içeriği açısından farklı algılara açık olmamakla birlikte, katılan herkesin farklı duygularına seslenebilmiştir. Kimisi için uzun sürgün yıllarını unutturacak bir ödül, bazıları için geleceğe daha umutlu bakmanın aracı, bazıları içinse tarihe tanıklık etmenin verdiği gurur olabilen bu kongre için ortalama duyguyu tarif etmek mümkün görünmemektedir.

Bu toplantının görünmeyen bir tarafından bahsetmek, sonrasında kopan fırtınaya farklı bir bakış getirebilir. Aslında, amatör ancak bir o kadar samimi ve neredeyse unutulmuş bir dayanışma duygusunun kontrolünde geçen hazırlık dönemi, endüstrinin kucağına oturmuş tıp dünyası için yeni bir esinti olabilir. Nasıl olduğunu hepimiz biliriz. Her alanı kontrol eden belli başlı isimler kurdukları dernek, yetmezse düzenledikleri kongrelerle pastadan payını kapmak ister. İşte yapılan bu kongrede pastanın kırıntılarına dahi tenezül etmeyen, anın ve tarihe düşülen notun keyfini süren bir grup vardı.

Yaklaşık 6 aylık bir hazırlık döneminin son 2 ayı durumun daha ciddi kavrandığı dönem oldu. Sınavdan birgün öncesinde panikleyen öğrencilerin ruh hali bizleri son 2 ayda esir almıştı. Haftada 2 toplantı yaparak bu heyecanı üzerimizden atma gayretleri ise kongre sonuna kadar yakamızdan düşmedi. Kongrenin emekçileri olan birkaç meslektaşımız olmasaydı bu iş kalbimize ağır gelebilirdi. Ne de olsa yasaklanmış, sürgün nedeni olmuş, inkar aracı ve küçümsemenin yöntemi olarak algılanmış bir dilin yani Kürtçenin bu mecrada bir ifade aracı olabileceğini anlatmaya çalışıyorduk.

*22-24 Ekim 2009, Diyarbakır

**Diyarbakır Devlet Hastanesi, Kardiyoloji Bölümü

İlk kongre için belirli bilimsel alana dair program belirlenmemiştir. Birikimleri ile bilimsel sunum yapabilecek ve bu işe katkı sağlayacak bir grubun kendi alanlarına dair sunumları olarak planlandı. Buradaki çeşitlilik ise kürtlerin yaşadığı farklı coğrafyalardan hekim dostlarımızın katkıları ile sağlandı. Avrupada yaşayan ve bilimsel olarak belirli mesafeler almış hekimler ile Suriye, İran ve Irak'ta yaşayan Kürt hekimler ve Türk Tabipleri Birliğinin önemli aktivistlerinin içinde olduğu bir grup tarafından yaklaşık 30 sunum belirlendi. Kongre dili olarak belirlenen kürtçe, türkçe ve ingilizce olarak yapılan sunumlara yapılan anlık çevirilerle her üç dil de kullanılabilirdi.

Bu toplantının gerçekleştirilebilirliği ilk misafirler gelene kadar hiç kimsenin kafasında netleşmemiştir. Son organizasyon toplantısını 2 gün kala yaptığımızda Almanyadan katılımcılarda salondaydı ve bizleri farklı bir heyecan sarmıştı. Artık tabip odasında harcanan mesai kongre salonuna taşınmıştı. Sahne düzeninde yapılan son dakika değişiklikleri ile acaba daha neler değiştirmek zorunda kalınacak soruları kafaları meşgul etmekteydi.

Havaalanında elinde kongre amblemi ile yapılan karşılama, gelen misafirleri yerleştirme işleri bir organizasyon firmasının işi olmaktan çok, bizlerin farklı duygularla yaptığı işlere dönüşmüştü. Gelenlerle sıcak bir selamlaşma ve yaşanan kucaklaşma kongrenin ana temalarından biriydi ve bizlerin en iyi yaptığı işlerdendi. Konaklama yerlerinde katılımcı dostlara eşlik eden bizler açılış kokteyline dört bir yandan misafirlerimizi ulaştırdık.

Kadim Diyarbakır'ın kadim surlarının en özel burçlarından "keçi burcunda" kokteylimizi yaptık. Yaşadığı savaşları, içinde koruduğu insanların minnettarlığını, kadim dinlere yaptığı ev sahipliğini duvarlarında hissettiğiniz bu özel yerde, yüzlerce konuşumla tarihe yeni bir not düşmenin ve bu duvarların daha çok şey göreceğini

muştulamanın heyecanını yaşıyorduk. Bu sadece biz hekimlerin günü değildi. Bu şehirde yaşayan ve kendi dili ile kendini anlatamamanın acısını hissedenlerin, insan adına iyi düşünme becerisi gösterenlerin, utanma duygusu olanların günüydü. Keçi burcu geçirdiği utanç dolu yıllardan sonra nefes almış, nefes vermişti.

İlk günü böyle yaşayınca aslında ortalıkta hiçte misafir olmadığını gördük. Yaklaşık beşyüz katılımcı vardı ve hemen hepsi ev sahibi gibi davranıyordu. İşlerin bu kadar yolunda gitmesinin nedeni belki de kentin büyüünün herkesin içine işlemesiydi. Diyarbakır binlerce yıl yabancı kavramını yaşamamış, yaşatmamıştı. Dinlerin ve milliyetlerin iç içe yaşama becerisini gösterirken zulmün mekanı olması ise büyük bir şanssızlıktı. Sokaklarında halen varolan yaşama arzusu kimseye kendini yabancı hissettirmiyordu. Bundan sonrası bizler için kolaydı. Kongre yeni başlıyordu ancak sıkıntılarımız bitmişti. Nasılsa dostlarımız gelmişti.

Irak Kürdistan Özerk Bölgesi, İran ve Suriye'den önemli bir katılım sağlanarak sunumlar başladı. İlk sunum Türkiye'nin de içinde olduğu bu dört ülkenin sağlık sistemlerinin gözden geçirilmesi oldu. Bu coğrafyanın sağlık adına şanssızlığı bir kez daha anlaşıldı. Salon içi kadar salon dışında her zamanki gibi tarihsel misyonunu oynuyordu. Kucaklaşmalar, hasret gidermeler arasında daha neler yapabiliriz ve bu iyi başlangıcı nereye

götürebiliriz konuşulmaya başlanmıştı. Kürtçe sunumlar hem anlatan hem de dinleyenler için heyecanın doruk noktasına çıktığı oturumlar olarak geçti. Bir tarafta kürtçe tıbbi kavramlarla ilgili tartışmalar başlamıştı.

Gala yemeği salonda mutluluğunu daha sesli ifade edemeyenlerin kurtarıcısı oldu. Sohbetlerle oluşturulan masalarda günün ve geleceğin kritiği yapılmaya devam etti. Müzikle kürtçenin nasılda duyguları iyi tercüme edebildiği yeniden farkedildi. Ertesi sabah yorgunluk katılımı etkilememişti. Öğlene kadar yapılan sunumlar sonrası gelecek kongrelere dönük beklentiler, kongre sıklığı ve yerine dair tartışmanın yapıldığı oturum başladı. Farklı ülkelerden gelen katılımcıların duygu paylaşımının yaşandığı bu çok özel oturumda İran dan gelen konuşumumuz gerçekten alkışı hak etmişti. İran hükümetinin pasaportuna el koyduğu ve iki gün boyunca dağlardan yürüyerek sınırı geçip bu toplantıya katılan hekim arkadaşımızı salona yürüme mesafesinde oturan bizleri utandırdı daha da fazlası gururlandırdı. İyi bir şey yapmış olmanın bu öyküden daha iyi bir kanıtı olamazdı.

Kongrenin her yıl yapılması kararı ile birlikte gelecek yıl ki kongrenin yine Diyarbakırda organize edilmesi kararlaştırıldı. Toplantı sonrasında çekilen anı fotoğrafında herkesin yüzünde olan mutluluk ifadesi ise, kongreye notunu vermişti.